

2a Reunió de la Comissió de Formació i Ocupació de l'Agenda Compartida per la Transformació de les Terres de Lleida, Pirineu i Aran

Lleida, 20 de novembre de 2024

Objectiu general Comissió Formació i Ocupació G10

Fomentar l'alineació entre polítiques públiques vinculades a Formació i Ocupació i els àmbits prioritaris i prioritats transversals de l'Agenda Compartida a través d'un Pla d'Acció específic que potencii la retenció i atracció de talent al territori

Model de transformació reequilibradora de dèficits d'infraestructures i de serveis, generadora d'oportunitats, que millori les condicions de vida i de treball, fomenti el talent, l'ocupació de qualitat i l'emprenedoria i combati l'exclusió social

Conclusions de la 1a reunió (5/12/2023)

1. Disposar del mapeig de:
 - Cicles formatius
 - Formació ocupacional
 - Acreditacions
 - Infraestructures
2. Conèixer quines són les necessitats actuals de l'empresa i com s'hi està donant resposta per contestar les següents preguntes:
 - Les necessitats estan cobertes per la formació però es continua sense atraure professionals
 - Les necessitats no estan cobertes per la formació i cal crear-ne de noves?
 - Detectar formacions existents que no concorden amb cap necessitat empresarial.
3. Definir una visió de futur en relació al sistema territorial d'oferta de serveis de formació i ocupació que ens permeti:
 - identificar i generar formacions per cobrir demanda futura
 - identificar quins professionals necessitem per aquestes formacions.
4. Aspectes transversals:
 - Important posar-hi mètode i optimitzar recursos per evitar duplicitats
 - Com son els joves d'avui en dia – això ens servirà per arribar a ells (comunicació, sensibilització,...)
 - Comunicació: es important connectar amb els alumnes per generar interès.
 - Sensibilització
 - Potenciar la formació dual

Novetats entre la 1a i la 2a reunió

Camps d'innovació per a la retenció i atracció de talent als territoris de muntanya: 41 actuacions identificades

REPTE 1: A LES COMARQUES DE PIRINEU I ARAN, COM PODRÍEM IMPULSAR UN SISTEMA DE FORMACIÓ OCUPACIONAL AL LLARG DE LA VIDA (UNIVERSITAT, FP, GRAUS, MASTERS, ETC), QUE REDUEXI LA NECESSITAT DE DESPLAÇAR-SE PER FORMAR-SE, I POTENCIÏ LA CAPTACIÓ DE TALENT JOVE?

Obstacle 1	
RI	No hi ha ajudes pels estudiants que es queden al territori.
nº	Actuacions prioritzades
1	Definir beques gestionades pel territori, amb una dotació econòmica interdepartamental i que cada territori tingui un equip que en faci la gestió
2	Impulsar xarxes informals per reduir costos
3	Creació d'ajuts indirectes

Obstacle 2	
RI	No hi ha una normativa educativa adaptada a les necessitats territorials.
nº	Actuacions prioritzades
1	Realitzar un estudi i diagnostic fet des de el territori i pel territori per detectar les necessitats concretes
2	Oferir els recursos necessaris i sensibilitzar sobre polítiques docents
3	Agilitzar la normativa i fer-la flexible

Obstacle 3	
RI	Falta la "universitat" del Pirineu, o opcions de formació universitària i vinculada a la recerca. Per donar continuïtat a la formació prèvia, per afavorir l'arrelament, per a generar un pol d'atracció d'empreses.
nº	Actuacions prioritzades
1	Crear una taula de treball amb l'objectiu de definir l'organització i l'estructura de la Universitat
2	Crear un centre de recerca
3	Definir el model segons els recursos endògens i característiques del territori

Obstacle 4	
RI	Manca d'implicació de les empreses. Cal un canvi de paradigma i apel·lar a la responsabilitat empresarial en relació amb l'atracció dels i les joves
nº	Actuacions prioritzades
1	Crear un programa de mentoria per evitar que es perdin els oficis (> Fem Sectors)
2	Incorporar una figura referent que doni suport a la formació i pràctiques que ofereixin les empreses (concertació territorial) (> Pilot Bel...? - concertació SOC)
3	Inversions de les empreses per a equipaments comuns o maquinària per oferir formacions de diferents professions

Camps d'innovació per a la retenció i atracció de talent als territoris de muntanya:

REpte 2:A LES COMARQUES DE PIRINEU I ARAN, COM PODRÍEM AFAVORIR L'EMPREENEDORIA I NOUS MODELS DE NEGOCI VINCULATS ALS RECURSOS NATURALS ENDÒGENS I LA CIRCULARITAT, (MÉS ENLLÀ DEL TURISME), PER DIVERSIFICAR L'ECONOMIA DEL TERRITORI I FER-LA MÉS ATRACTIVA PER ALS JOVES ?

Obstacle 1		
R2 No aplicació de noves tecnologies de valorització dels recursos naturals		
nº	Actuacions prioritzades	Agents responsables
1	Implantació de xarxes de calor (consum km0). Extracció més ecològica	1. Ajuntaments pels espais 2. Empresa: inversió 3. Ciutadania: organització, per ex. comunitats energètiques
2	Banc de proves a disposar del sector privat (espai test) per al sector industrial, cultius experimentals, indústria farmacèutica. Exemple: Hub forestal d'Olius	1. Centres de recerca: bancs de proves 2. Empreses i emprenedors: usuaris d'aquests bancs de proves
3	Promoure la indústria de la transformació per tal d'aglutinar matèria i en segon nivell, fomentar la indústria de 2a elaboració de producte amb caràcter comercial	Incentiu públic amb inversió privada

Obstacle 2		
R2 No hi ha avantatges per emprendre al Pirineu		
nº	Actuacions prioritzades	Agents responsables
1	Vincular el teixit productiu amb el jovent. Donar a conèixer experiències i referències inspiradores de joves emprenedors en altres zones de muntanya, per exemple amb models cooperatius. Referent: els Alps	Oficines joves, Centres de secundària, Departament d'Educació i Departament d'Empresa. Joves i empreses
2	Incentius fiscals per a projectes (cooperatius o no) en territorials rurals	Departament d'Empresa
3	Figura d'orientació laboral en tota l'etapa educativa per estimular el pensament creatiu des de les etapes primerenques de l'educació	Departament d'Educació i Departament d'Empresa.

Obstacle 3	
R2 No ser objecte ni protagonista de la recerca	
nº	Actuacions prioritzades
1	Creació de centres RDI al territori, però referents a Catalunya vinculats a recursos endògens (productes alimentaris derivats làctics, turisme muntanya, astronomia, etc.)
2	Campanyes d'orientació i sensibilització als joves en les possibilitats existents al territori per a formació i empenedoria (TDR, crèdit de síntesi). CREAM UN GRUP DE TREBALL.
3	Beques o premis per a l'estudi de noves oportunitats

Obstacle 4	
R2 Dificultat en la connectivitat	
nº	Actuacions prioritzades
1	Fer arribar la connexió digital al 100% del territori. Ampliar la xarxa de fibra òptica a més nuclis (més enllà dels municipis). Entesa entre administracions pel desplaçament de la fibra
2	Potenciar centres públics amb connexió (coworking?).
3	Potenciar el transport públic entre capitals de comarca. Aprofitar el transport escolar. Inversió en comunicacions (carreteres, transport públic). Horaris de transport + adaptats a les realitats.

Camps d'innovació per a la retenció i atracció de talent als territoris de muntanya:

REpte 3: A LES COMARQUES DE PIRINEU I ARAN, COM PODRÍEM FER QUE LES ADMINISTRACIONS MILLORIN EL SEU CONEIXEMENT EN RELACIÓ A LES PREFERÈNCIES OCUPACIONALS DELS JOVES, PER PODER AIXÍ RETENIR I ATRAURE AQUEST TALENT A ZONES DE MUNTANYA?

	Obstacle 1
R3	Manca de coordinació entre actors implicats per generar i difondre coneixement i informació
nº	Actuacions prioritzades
1	Aprofitar el G-10 tècnic o altres comissions tècniques per aglutinar i difondre el coneixement creat/obtingut pels diferents actors implicats amb el col·lectiu jove
2	Trobar punts en comú dels diferents models d'orientació professional
3	Crear i mantenir una plataforma amb oferta formativa i professional

	Obstacle 2
R3	Manca de relació efectiva entre les administracions laborals i educatives i els joves
nº	Actuacions prioritzades
1	Campanya de difusió segmentada als centres educatius dels serveis laborals: tallers presencials, impressió de flyers, xarxes socials, videotutorials
2	Taula de coordinació d'agents laborals i educatius per coordinar accions i compartir informació, amb caràcter bimensual
3	Pla d'avaluació i efectivitat dels serveis ja existents

	Obstacle 3
R3	Manca visió rural (Rural Proofing) en la creació de coneixement tant en formació reglada com en l'administració pública
nº	Actuacions prioritzades
1	Fomentar l'aprenentatge -servei a tots nivells formatius per apropar coneixement al territori i el territori a l'estudiantat per trobar solucions
2	Destinar finançament a la recerca vinculada als reptes del món rural (recerca universitària)
3	Aterrar l'agenda rural als currículums de formació i a les polítiques públiques

	Obstacle 4
R3	Manca d'un currículum d'orientació primerenca als joves a partir del 1er curs de l'ESO per ajudar en la definició d'objectius i preferències ocupacionals
nº	Actuacions prioritzades
1	Incloure tallers d'orientació ocupacional des de 1er d'ESO a les tutories
2	Potenciar la figura de l'orientador ocupacional als centres educatius
3	Pla d'orientació ocupacional de la ESO adaptat al territori pirinenc

Camps d'innovació per a la retenció i atracció de talent als territoris de muntanya:

REpte 4: A LES COMARQUES DE PIRINEU I ARAN, COM PODRÍEM CONTRIBUIR A RE-EQUILIBRAR ELS DESAJUSTAMENTS EXISTENTS ENTRE OFERTA I DEMANDA EN EL MERCAT LABORAL PELS JOVES A ZONES DE MUNTANYA?

Obstacle 1	
R4	Rigidesa del sistema educatiu per adaptar-se a les necessitats canviants especialment a la etapa post obligatòria.
nº	Actuacions prioritzades
1	Crear un pla de formació del l'APiA, que inclogui la flexibilització, la proporcionalitat de les ràtios, presencialitat, formats, etc
2	Crear una mesa de negociació del l'APiA
3	Crear una comissió empresa - formació per a crear CP al territori adequats a les especificitats i necessitats de l'APiA

Obstacle 2	
R4	Professions amb poc reconeixement i manca d'orientació i desconnectats del territori
nº	Actuacions prioritzades
1	Optimitzar la xarxa d'orientació i assessorament existent, incloent tots els serveis existents. Ordenar-la i coordinar-la. CREAM UN PROJECTE I FER-LO INTERDEPARTAMENTAL
2	Crear un projecte pilot que relacioni empresa, entitats i educació pensat per a despertar passions i valorar ocupacions. Incloure pràctiques, premis, coneixement del territori.

LLEIDA ADVISORY BOARD FOR TRANSFORMATIVE INVESTMENTS

LLEIDA ADVISORY BOARD FOR TRANSFORMATIVE INVESTMENTS (LAB4TI)

El **Lleida Advisory Board for Transformative Investments (LAB4TI)** és un grup de treball d'experts d'àmbit nacional i internacional dirigit a superar les barreres normatives i econòmiques que actualment dificulten l'execució de determinats Projectes d'Innovació Transformativa (PIT) que apliquen solucions sistèmiques a nivell local amb impacte global.

Aquesta iniciativa neix fruit de la trajectòria de més de cinc anys de l'Agenda Compartida 'Lleida, Terra d'Oportunitats', que a través de processos d'innovació col·laborativa, identifica i promou actuacions amb capacitat per transformar el model econòmic actual de les Terres de Lleida, Pirineu i Aran i avançar cap a una visió de futur compartida que fa efectiva la transició ecològica i digital en termes justos. Moltes d'aquestes actuacions s'impulsen a través dels propis promotors de l'Agenda, el denominat C10, una sòlida aliança institucional de referència internacional com a model de governança de la complexitat, però altres requereixen nivells d'inversió molt elevats o canvis en el marc regulador per tal de poder-se executar.

El LAB4TI, que s'integra en el model de governança de l'Agenda Compartida, ha de permetre desenvolupar nous mecanismes de finançament públic i privat i eines d'avaluació i acreditació de l'impacte sistèmic dels PIT, que puguin ser replicats en altres territoris que impulsen canvis cap a models de producció i consum més sostenibles. D'aquesta forma vol contribuir de forma pràctica a resoldre el desajust que hi ha entre la necessitat urgent de desplegar finançament al servei de la transició i la quantitat i qualitat efectiva de diners que flueixen cap a accions veritablement sistèmiques.

L'inici dels treballs del LAB4TI es basa en el portfoli de 9 PIT que té actualment en cartera l'Agenda Compartida:

6 projectes relacionats directament amb algun dels tres àmbits prioritaris amb més impacte en la transformació econòmica: bioindustrialització i nous models de negoci sostenibles vinculats als serveis ecosistèmics, producció agroalimentària innovadora i sostenible i transició energètica com a vector de competitivitat territorial.

3 projectes sobre infraestructures físiques i virtuals de caràcter transversal, amb impacte en tots els àmbits prioritaris de transformació.

Els 9 PIT representen només una part del potencial transformador que el LAB4TI vol activar a través de la seva integració com a òrgan del model de governança de l'Agenda Compartida. En total 180 milions d'euros d'inversió directa amb un impacte sistèmic mesurat a través dels canvis en diferents dimensions del sistema actual. En termes d'impacte econòmic i social s'ha calculat un **impacte sobre el VAB de 326 milions d'euros** i un **impacte social** calculat amb un **impacte sobre l'ocupació** calculat en la creació de **2.099 llocs de treball**.

PIT 7. CENTRE DE FORMACIÓ PROFESSIONAL, OCUPACIONAL I CONTINUA EN ECONOMIA VERDA

INVERSIÓ APROXIMADA | 8 milions d'euros
IMPACTE SOBRE LA PRODUCCIÓ I EL VALOR AFEGIT | 10,1 milions d'euros
IMPACTE SOBRE L'OCUPACIÓ | 100 llocs de treball

Obstacle a superar

La formació professional en àrees de l'economia verda no és suficient per cobrir les necessitats actuals i futures de les empreses i indústries del sector.

Solució

Crear un centre de formació específic per a l'economia verda que actui com a referència regional, i que permeti que tot el territori estigui interconnectat a través de nodes ubicats en diferents centres educatius. Aquest projecte neix d'un estudi encarregat pel C10 a l'Institut Escola del Treball de Lleida per identificar les necessitats formatives del territori en relació amb els àmbits prioritaris de transformació. L'objectiu és assegurar que hi hagi una oferta formativa adequada per cobrir els nous llocs de treball que sorgeixen, la qual cosa implica analitzar les necessitats de les noves indústries relacionades amb l'economia verda i crear programes de formació específics per capacitar els futurs treballadors.

Impacte sistèmic

Aquest centre permetrà al territori dotar-se de treballadors capacitats per liderar la triple transició, industrial, energètica i agrícola, que es preveu per als pròxims anys.

Objectius 2035 AC LLEIDA TERRA D'OPORTUNITATS

Oferta formativa existent per a nous llocs de treball associats al nou model industrial.

Oferta formativa existent per a nous llocs de treball associats al nou model de producció alimentària.

Capacitat existent per al desenvolupament tecnològic local associat al model d'energia sostenible.

ODS

Directament

Indirectament

LLEIDA ADVISORY BOARD FOR TRANSFORMATIVE INVESTMENTS

Més novetats?

Determinació conjunta objectius específics 2025

OE1. Disposar del mapeig de Cicles formatius, Formació ocupacional, Acreditacions i Infraestructures?

OE2. Conèixer, a través d'un camp d'innovació, quines són les necessitats actuals de l'empresa i com s'hi està donant resposta per contestar les següents preguntes:

- Les necessitats estan cobertes per la formació però es continua sense atraure professionals
- Les necessitats no estan cobertes per la formació i cal crear-ne de noves?
- Detectar formacions existents que no concorden amb cap necessitat empresarial.

OE3. Camp d'Innovació Terres de Lleida per completar resultats Camps d'Innovació Pirineu i Aran?

OE4. Configurar un Pla d'Acció a partir del mapeig i de la priorització i definició d'actuacions coidentifades?